

Sandgärdeglimt nr IV med bäring från Grönsö. ,

Lien, ängens redskap och förutsättning.

En uppfinning från Vikingatiden och dess mästare, slätterkarlen.

Om slätterkarlen och hans lie utlåter sig med beundran författaren Sven Barthel i sin bok om Harstena:

”Detta att slå är det grannaste arbete en karl kan utföra, ett kraftigt och harmoniskt utnyttjande av varje lem och muskel i kroppen. Lien är lantbrukets vackraste redskap, enkelt och raffinerat, en uppenbarelse av ändamålsenlighetens fulländade och flärdfria skönhet. Ett som klumpigt hanterad är motsträvigt, tungt, tröttande. Men som skickligt fört, väl balanserat, lugnt och rytmiskt svingat själv gör hälften av arbetet, tack vare sin form, sin svikt, sin mellan stålet och orvet rätt avvägda tyngd.

Själv minns jag hur min bror Lasse och jag försökte efterlikna en liens mästare som Evert Magnusson i Harstena. Han som gick fram med lien i perfekt balans och rytm nästan som i dans. På prins Wilhelms film har hela slätterlaget fallit in i samma rytm till vilken prinsen passat in Sven Erik Larssons musik. En perfekt illustration av det Barthel skildrar.

För mig illustrerar filmbilderna även bredden i skärkarlens yrkeskunnande och den stora bristen på enformigt slit. Fiskaren och jägarens liv var hans och det var i sig omväxlande men därtill behärskade han stora delar av bondens och sjömannens yrkeskunskaper. Det hörde även till arbetet att sälja sina produkter i hemlagade fjärdingar som hölls samman av band gjorda av hasselspröt från Sandgärdet.

Ett tungt och farofyllt liv med få garantier – ja visst. Men ensidig grottekvarn – ingalunda.